

Szerkesztőségi iroda:

Főier, Szt.-Ferenciek háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MŰRAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A Csaktornyán székelő „Muraközi tisztá öngyógyító szövetkezet”, a Perlaton székelő „Alsó-muraközi takarékpénztár” és „Öngyógyító szövetkezet” a Strádán székelő muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképzőkör” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Félférv . . . . . 6 frt — kr.

Félérv . . . . . 3 frt 50 kr.

Nyolcférv . . . . . 1 frt 25 kr.

Egyes szádn 10 kr.

Hirdetések meg előfizetéseik:

Budapest: Goldberger A. Y. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társai és Herold Brúnban: Stern M.

Nyitlérk petítora 10 kr.

T. Olvasóinkhoz!

Lapunk april elsejével a II. évnegyedbe épven, tisztelettel kérjük az előfizetési hátralékok megküldését és az előfizetések megújítását!

A „Muraköz” jóakaróinak és pártolóinak örvendetes szaporodása folytán lapunk fennállása biztosítva lévén, azon helyzetben vagyunk, hogy az előfizetési díjat april 1-től kezdve negyedévenként 1 frt 25 krajczárról 1 frtra, tehát a hátalévo három negyedévi előfizetési díjat 3 frtra szállíthatjuk le. Tettük ezt különösen azért, hogy a nép közül mindenki, még a csekélyebb jövedelem mel birók is olvashassák lapunkat.

Azon t. előfizetőinknek, akik az egész évre 5 frtot, vagy félférvre 2 frt 50 krt fizettek elő, előfizetési többlettel a övő évre, illetőleg a jövő félférvre lesz beszámítva.

Lapunk alakja marad a régi. Terjedelme a körülményekhez (sürgős közlemények és hirdetésekhez) képest, hol 8, hol 6 oldal leend Tartalmát illetőleg tovább is igyekszünk egyrészt az értelmiség, más részt a nép igényeit lapunk kitűzött programja értelmében kielégíteni.

A t olvasóközönség szives jóakaratait tisztelettel kéri

a „Muraköz” szerkesztősége

és kiadóhivatala

Márczius 15-ike Csaktornyán.

Belányi Tivadár alkalmi beszéde.

(Vége)

Történelmi mondás: a nép szava Isten szava Ez érvényesült 1848. márczius 15 én. S hogy is ne érvényesült volna, mikor a magyar nemzet, mint egy test, egy lélek jogért, igazságért lelkesült! Ekkor hangzott fel a nép szava oly hatalommal, mint mikor az elemek csatáját a menydörgés hasonolja túl Pest — az akkori Pest! — ekkor bizonyult méltónak arra, hogy az ország szive legyen. A lelkes ifjuság pedig méltónak mutatta magát a magyar névre; vezérei pedig: Irinyi József, Vasváry Pál, Petőfi Sándor, Jókai Mór, Buloyovszky Gyula, Irányi Dániel, Degré Alajos, Egressy Gábor és Vidacs János történelmi nevet biztosítottak maguknak.

„Testvéreim! — szólt Jókai a gyülekezethez — a pillanat, melyet élünk, komolyabb témákra szólít fel bennünket. Európa minden népe halad és boldogul, haladunk, boldogulunk kell nekünk is. Legyen béke, szabadság, egyetértés! — Követeljük jogainkat, melyeket eddig tőlünk elvontak s kívánjuk, hogy legyenek azok közösek mindenkivel. És felolvasta a nevezetes 12 pontot, amelyekben a nemzet kívánságai voltak felsorolva.

E kívánságokat mi már mint királyilag szentesített törvényeket ismerjük.

Jókai így végzé beszédét: „És ezen fogok követelni tartozik a nemzet, bizva önjerejében s az igaz ügy Ist-nében.”

Ama 12 pont s Petőfi „Talpra magyar”-ja volt a bilincseiből fölszabadult sajtó első zsengeje — még aznap Ez történt márczius 15-én. S alig telt bele három hét, már független felelős magyar miniszterium kormányja mellett szabad volt a haza.

1848. márczius 15 én az idő félszázaddal előbbre szökött. Ez volt a magyar nemzet szökőnapja!

De abba se telt sok idő, hogy a gonosz reakció megirigyelte hazánk népeinek megható boldogságát. Nem válogatott az eszközökben. Véres viszályt támasztott, amely jó volt ürügynek arra, hogy ellenünk meggyors erejét hozza. Úgy látszott hogy Magyarország napjai meg vannak számlálva. — Hanem ekkor hangzott fel Kossuth Lajos tízes szözata: „Fel Isten nevében, ti népek millió! Velünk a jó ügy, az igazság. Velünk az Isten!” És ezt a Kárpátok sziklafalainak visszhangja egész az Adriáig vetette. Megértették mindent.

És megkezdődött az élethalál harc.

Az ellentétek mindjobban kiélesedtek. Oly érdekeink voltak érintve, melyeket föltétlenül védenünk, melyekért minden eszközzel a vállalkozunk hazafias kötelességünké vált. Ezért lázadóknak neveztek el bennünket; tehát a nép, mely nem tud, nem akar rabszolga lenni — lázadó! — Most hatott a „Nemzeti dal” ezen sora:

„Féyesebb a lánconnal a kard... S fegyverhez nyulni kényszerült a nemzet szabadságáért; küzdött egymás után a diadalmas csatákat s a polgári és hon-

A „Muraköz” tárczája.

A NÉVJEGY.

HUMORESZEK.

IRTA: ESPERANCE.

(Vége)

— Tehát mi a kívánsága?
— Csak egy, . . . egyetlen egy!
— De mi lehet az? . . . mondja meg kérem.

— Mariska nagysám! . . . szeressen, ne fojtás el szive szözatát, egyetlen ez, mi nekem boldogságot ad; de . . .

— Kérem hallgasson, meghallják . . . lassa csak, mind erre neznek, — mond a kisasszony remegve.

— Inádom, s érzem, hogy ez nem elég, . . . boldogítson kérem.

— Gondolok rá! uram, de nem lehet. Kedves szülieim nem fogják azt megengedni nekem.
— Csak annyit mondjon, szeret-e vagy nem?

— Hát, . . . hát . . . én bizony . . . nem szeretem őnt!

No, ez már elég volt ma Lajoskánkának. Vége mindennek.

Ő bizonyosnak vélte a dolgot s ime a szerencsétlen „Gondolok rá” meghozta neki azt, ami majdnem a sirba döntötte.

Aki szerelmes, annak bizony sok viszon tagyagon kell keresztül mennie, míg azt a boldogságot megnyeri. Pedig Lajos öcsém már előkészületeket is tett. Díszes névjegyeket rendelt magának melyekre ez volt nyomtatva: „Bartay Lajos jogász. De mikor a fsképnél maradt, ott hagyta a névjegyeket, nem kellett neki még ingylen sem!

A névünnepestéjén mily boldogan festette le barátom, Mariskájának azt az időt, mikor ő neki már egy kis asszonykajja lesz. Minden héten négyezer is süttet magának almás-rétest. Szeretni fogja, hű és engedelmes férje lesz neki.

De mikor a kedves leány kimondta azt a gyilkoló szót: Nem szeretem, — egészen új életet folytatott Lajoskám . . .

A vendégek készen vannak. Indulnak. Lajos szeitet a földre szögezte, s csak annyit mondott: boldog almokat Mariska nagysám!

— Gondolok rá! — felet a leány.

Ezzel elmentek, elváltak egymástól. Elmulat a drága szép idő, mikor barátunk a lugasban ábrándozott, még földi angyalával. Csak egy emléke van első s utolsó kedvesétől, melyet magának örök időre megöriz.

A katasztrófa után egy napon igen szomoruan elment még egyszer lejétheletlen Mariskájához, kért tőle egy emléket.

A leány sokat gondolkodott azon, hogy mit is adjon barátomnak emlékül. Ő neki elég volt Lajostól, mert hisz a szerényen csak egy hemzseget a sok csokor, melyet barátom küldött neki. Rövid időre bocsánatot kért, bement a mellékszobába; elővett egy névjegyet, s azt írta rá:

„Gondolok rá!”

S. M.

Mosolylyal nyugtatta át szerencsétlen barátomnak e tárgyat, ki csak annyit mondott: „Gondolok rá!”

Rövid beszélgetés után eltávozott onnét örökre.

Szomorú percek álltak most be szerelmes jogásznunk életében.

Sírt, sírt és könnyei nem váltak patakokká, hanem felszáradtak. De ha patakokká változtak volna is, tenger banatát el nem nyelheték volna.

Minden este tört szívvel fektőd le és tört szívvel kelt ismét fel.

Egy éjjel az az álma volt, hogy a menyországban égették meg a szívét. Remélni kezdett,

fűi erényeket hervadhatlan koszoruba fonta, mert Hadúr, a magyarok Istene, nem hagyta el az ő népét Fényes csillagok, melyből hősök állottak elő. Borzasztó vihar keletkezett. Amde a magyar szabadság örökéletű fája kibirta. Erős volt, hiszen honzeretet ápolta és növelte oly hatalmasá. De jött egy zord északi szél. — Ez kegyetlenül meg tépte, de meg nem törhette.

Ki volt szolgáltató a véres boszu művének ez a senki által nem pártolt, árva Magyarországi.

Ah! — Szabadságharcunk dicső bajnoki! mennyi dicsőséget, mennyi büszkeséget szerzett a ti hősiességtek és honszerelmetek sokáig féltelment hazánknak... Áldásunk virrasszon drága paraitok felett! Emléketek élni fog a szabad hazán, míg magyar él e vérzattatta földön, s míg magyar kebelben magyar szív dobog, — az az: míg a világ világ lesz!

Tisztelt ünneplő közönség! — Itt van közöttünk a hősök szelleme. — Látom lelki szemeimmel a dicsőtű honvédeket, amint magasra emelik a magyar trikolor szírványát, rajta e fényesen ragyogó szent szóval: szabadság... Hallom a rövid vezényszót is... csak egy szó... de harci lázba esik tőle a honvéd... ez az: előre!...

Emléklül huzdítson minket is édes magyar hazánk javára szívvel, lélekkel, nemes tettekkel élni, — s ha kell, érette hősileg meghalni.

Beszédmet is azzal fejezem be, ami minden igaz magyar imádságának amenje: Éljen a magyar hazánk!

Szabadság, testvériség, egyenlőség

— Irta és szavalt: KOLLARITS MIHÁLY. —

Sötét éj borít hazánk láthatárát
És dermedtől a borongós eget,
Jég hideg téli szél szelelt a rónát,
Hólepel fedte kertet, mezőt hegyet.
Elnémult a madár kies ligetében,
Elveszt a rét illatos virágát.
Csillag nem ragyogott fenn a magas égen,
Hold nem terjeszt halavány világát.

Éj volt és hosszú, tartott századokon át
S e téli éjben mit talált a nemzet?

mert különben a pokollal álmódott volna. De bizony az a remény nem teljesedett be.

Egy napon találkozom vele s kérdem: mikor lesz a menyegző?

— Hej! soha, de soha ezen a világon — mondá ő.

— Jaj! ennek bizony nem örvendek — gondoltam magamban — tudom már, hányat ütött az óra?

Oly igazán s őszintén beszélt el nekem a történetet, hogy könyeké csalt ki szememből. De sajnos, a történetek nem lehet megváltoztatni.

Azóta csak szomorkodik. Vigasztalom, de hiába; minden vigasztalás őrá nézve csak — puszta szó.

Attól kezdve nem eheti meg az almásrétest, gyűlöli minden névjegyet!... Mert ez hegedülte el végre a jövő boldogságát!... És a szíve még mindig vérzik!...

Marikat eltelejteni nem tudja!...

Lajos barátom névünneperől Mariska sem felelt meg, ő, a kedves egy névjegyre a következő sorokat írta:

„Nem mindig csaknak a szívek és szavak; egynek hív szerete vissza adja azon boldogságot, melyet százszor csalódva elvesztettünk!...”

A rég leáldozott nap után nyugalmat. Vagy almai közt, az áldott ényhet? Oh nem! nem nyugodt és nem alhatott a nép. Csak kint talált a hosszú éjszakában. Összerokadta magát a földön mint gép. Önkény s durva szolgátság igájában.

Elveszté hitét, biztató reményét. El a szeretetet önzetlenségében, Megörnyedve hurcolta nyomasztó terhet Kétségbeesés honolt kebelében. Dolgozott és gyűlölt — nem is tehetett mást, Leleke csüggedten az eget járta, S mert törvény állt a jog felett, a megváltást A hatalmasabb több nem is várta.

A munka — az Isten e legősből hatalmas Csak a népe — s a szolgátság jelképe volt, A gondolat, ész s akarat szabadalma Elnyomás, börtön s veréppáddal is lakolt. Szóga volt a nép hazája — s otthonában Oda köve földhöz — nem haladhatott, Hosszu századoknak lassu folyásában Mint porszűrt porban el is nyomtatott.

Végre virradni kezdett, az éj elvonult, Ryogva fut a táji éj fenyvsugár; Téli kietlen mezőt a föld szabadult, Zuga ha adott tovább a fellegár. Nyegen évvel ez előtt e dicső napon Bércz s sziklától mogydörögve hangozék A nép mint Isten zava égi hangokon: Szabadság, testvériség, egyenlőség!!!

Szólt a hatalmas: „szabad légy s testvérnép Én emellek fel fejed egyenlő velem, Legyen munka, küzdelem vagy babér — testvérvépké Bánat s örömben társat lejj te bennem. Mi nyugalmad a hosszú éjben felveré Min lelked oly sokszor elszomorkodék. A szolgásgot — mai nap sirni temelő: Szabadság, testvériség, egyenlőség!!!

Átörte a sugár az önkény fellegét, Ámde e korig csak hajnalfényben ég; Tavol, meg a délpont — aneyben melegét Érezni fogja egy keső nemzedék. Mig hit, remény s szeretet áru tárgya lesz S önérdék beesebb mint az emberiség, Csak holtog tűzcent itt a földön tévedez Szabadság, testvériség, egyenlőség!!!

Ne tévedez soká — haladj ezöld felé, Haladj tovább, hosszú volt hajnalod; Délig! meddig Isten pályád kijelölé, S oda érve örökké világis ott!!! Hisz érte küzdött annyai századokon át Az elnyomott nép, csak rólad ütődék, Ered türt és érted aztala könyv arozt Szabadság, testvériség, egyenlőség!!!

S most negyvenegyedik születésnapján Hogy örökké éj: ürtiem e pohár! Az átszenvedett hosszú századok után Öled át a népet, melyé oltajta várt. Vagy vesszen el — ha előbb elsötétedt, — Vesszen el a világ és a magas ég. És átok rád: ki ellened harcra kel Szabadság, testvériség, egyenlőség!!!

TANÜGY.

A kir. tanfelügyelő úr havi jelentése a közigazgatási bizottsági ülésen

A kir. tanfelügyelő úr havi jelentésében előadja, hogy ezen időszakban megátogotta az olai nagy-páli, nagy-kutasi községi, a csatári, bozsföldi, sárhidai r. k. iskolákat, s az örvendesen fejlődő zala-egerszegi iparos tanonciskola évfolyamait.

Kir. segédtanfelügyelő úr meglátogatta a zala-szent-györgyi, csebi s büdőndi r. k. iskolákat.

Az olai községi iskola néhány osztályának a körponthoz való beosztására, valamint az egész iskolának a jövő tanévre új helyi-egéred az iskolaszék illetve a városi hatóság már intézkedett.

A bozsföldi és sárhidai r. k. iskolák helyiségi felszerelési és személyi viszonyaikban egyaránt gyökeres orvoslást igényelnek.

A csebi, büdőndi és zala-szent-györgyi iskolaszékek újjászervezésén kívül a csebi iskola

beburkolásai jegyzőkönyvi kötelezettséggel kimondatott.

A zala-szent-györgyi tanítónak oklevele megszerzéséhez, illetve helyben maradásához feltételül engedett határidő e tanév végén jár le; a borondi tanítónak oklevél megszerzésére adható egy évi határidő, a közvizsgán bemutatandó szellemi sikertől, tetteitől függővé; végül pedig a csebi elgagott s már egy más tankerületben nyugdíjazott tanítónak állomása is új tanévről lesz hatályos.

A nagy-kiszai járás főszolgabírája a fityeházi iskolánál tenförgő személyi és dologi bajok orvoslását célzó közigazgatási határozatot végrehajtván, — 599 fét készpénz s könyveketben 43 fét iskolavagyon s gondnokságnak átadott.

Kezka-Szent-Miklósról zűgökola jelentetvén be mibenléteit megállapította, illetve esetleges beáratása céljából a járási főszolgabíró megkereste.

A rácz kanizsai állami iskolánál újabbban mutatkozó túlzásosság folytán a csakortnyai járás főszolgabírája szakértői szemle alapján berbeadott rögzítő övintézkedő-re kenyserítelte.

Olva-tatik Dömötör László méhászati vándorlatár megkeresésé iskolai mészékek kötelező letöltésére ügyében Az eszme úján terjesztésére s a mészékek felállításának alkalmi buzdítására a kir. tanfelügyelő felhívatik.

Előterjesztetik Lengyel Ferencz szent-liszlői községi iskolai tanítónak kérvénye illetményeinek pontos kiszolgáltatása, azoknak törvényes összegei fölemelése s díjjávélenek új megállapítása ügyében.

Járási főszolgabíró felhívatik, hogy Lengyel Ferencz törvényes illetményét a képviselet tétstül let illetve költségcsék által a helyi viszonyok tekintetbe vételével megállapítsa.

Az ebergényi iskolamunkások névsora kelő intézkedés s erről teendő jelentés céljából a járási főszolgabíróknak kiadatik.

Özevgyi Mihály Gyulánának felévi özevgyi ellátása és ehatit ferje után csekedés illetmények hátralékai ügyében beadott kérvényét illetőleg járási főszolgabíró felhívatik, hogy folyamodónak betérjesztett panaszra alapján Cserszeg-Tonaj községet meghaladással s a tapasztalásokhoz képest úgy a fél évi özevgyi ellátás, valamint a hátralékok illetmények érdemlően hozandó különböző végzést a közigazgatási bizottsághoz betérjessze.

Kir. tanfelügyelő úr bemutatja Pap Ignác tanító és Ks Rada községi közönségek közt lemeztül s már állandóvá vált surlódások megvizsgálását elrendelő közigazgatási végzés alapján megtartott vizsgálat eredményét feltűntető jegyzőkönyvet.

Miután a községek részére iskolai czélokra engedélyezett állam-szegélyek után az 1875. évi 32 t. cz. 34. § a értelmében az országos tanítói nyugdíj és gyámalap javára 15 éven át fitendő 3 százalékos járuléka-ra vonatkozólag 1876 ban hozott közigazgatási bizottsági végzésnek Besenyő, Mag ar Szerdahely, Tapolca és Tárnok községek még nem tettek eléget: a magas miniszteriumnak ezen kumatok fizetését elrendelő szigorú meghagyásához képest nevezett községek előjárásait felhívatik, hogy a kérdéses kamatokat az illető kir. adóhivatalba letessék.

Sárvári József szepetki áll. segélyezett községi iskolai tanítónak ötödéves korpótlék ügyében betérjesztett kérvény s a szilvágyi áll. segélyezett községi iskola 1887. tanévi költségvetése a magas miniszteriumhoz pártolólag terjesztetik fel.

Meghívó

A szombathelyi egyházmegyei r. kath. tanító egyesület alsó-lendvai esp. ker. köré tolvó évi május hó 16 an délelőtt 9 órakor Dobronakon a róm. kath. népiskola helyiségében tartja tavaszi gyűlését, melyre a rendes- és pártolólag urakat, valamint a tanügy-barátokat liszletelettel meghívja az alulír. Tárgysorozat: 1. A mult fides jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Elnöki jelentés és a pénztár átvizsgálása. 3. A hátralékos tagsági díjak okvellen beszédede, úgy a tanítói kör, mint a segély-alap részére, 4. Gyakorlati tanítás a dobronoki tanító urak

által. 5. A kidolgozott tételek felolvasása, megvitatása és beszéde. 6. A kidolgozott tételek megbirálására két vagy három bizottsági tag választassék. 7. A jövő közgyűlés helyének, idejének kitzzése. 8. Inditványok — Az ősi közgyűlésen hozott határozat értelmében a tavaszi gyűlésre kitzított tetteket minden tagtárs ur köteles kidolgozni, miért is a központ által kitzított 4 tétel alább jegyeztem fel. I. Hogyan sz. kthathja a tanító a gyermekeket tisztaságra? II. Hogyan kezeltesenek az irásbeli dolgozatok (fogalmazványok) a nép iskolában? III. Az egészségtan anyagának osztályonkénti felosztása a népiskolában? IV. Mutattassék be a határozatok minden faja egy-egy gyakorlati példában? (Ez utóbbi tétel csak a kartársaknak egymás közötti felvilágos. távára, nem pedig a gyermekek előtti gyak. előadásra van szánva.)

Bellatincz, 1888 márczius 4-én.

MÁRKUS LAJOS, kör-elnök.

Egy kis sít a Mindenségben.

— Felolvasva az „Önképző-kör“ 10 ik ülésén. —

Mily végtelen nagy a világ, mily parányi e világűrben a nap és mily semmisség az ember! Emberi „én“-ünknek e definíciója valami megrázó, lesújtó. Mily furcsa, hogy az Istenség képre teremtett lény, a föld öszseségének korlátlan ura csak atom; s még furcsább, hogy ez a parányi lélek sas szárnyaival az egekig repül, felzavarja a csodás titkokat; megméri a napot bolygóival, holdjaival együtt; felállítja a szabályokat, melyek szerint a világ órája jár...

Merész vagy ember! Hova akarsz még rohanni, hogy az Istenség fátyolozott műveit leleplezni akard? Nem félsz-e? hogy e titkok kutatása bűn? Mosolyogsz, látom, nyílt arczod mutatja azon gondolatot, hogy maga az Istenség adta beléd az a szikrát, melynek rendeltetésül hagyá, hogy ne várja, mi rajta hamu pislog; hanem lángoljon, szikrázzék, gyujtsa fel a gyámoltalan lelkekben a világot, melyeknek fénye kísérje utain s ha sugara a hrgyaljában készen álló sirra tüzi búcsú ragyogását, az utódok áhítoas tisztel. tettel boruljanak a koporsóra.

Az Istenség minént enged; túréimes mosolylyal hallgatja, mikép ostromolja fejével az eget a föld pora; nem tereli más irányba azokat az égboltozatot disztó ragyogó gyémántszemeket. Hadd mulassanak a csillagok, hadd kuttassák egy nap alatt megteremtett örök alkotásom — titkait!

„Saturday Review“ gyönyörű sorai utat törtek az én lelkemhez is, de ha tán volnának olyanok, kiknek e sítában kedvtük volna velem tartani, ám vessék le magukról a földi gondokat s lelkök szabad nyáryain repüljenek velem!

Bámulat figja el önöket, ha földünk felületét számokban kifejezem. Egy lélekz. t. vételre biz elég kimondani azt az 509,950,714 négyzsd kilométert.

Próbáljuk meg e fogalmat máskép ért. hetővé tenni s menjünk naprendszerünk leg. kisebb csillagára a Vestára.

Ez a kis csillag a földről szabad szemmel nem is látható, mert földünkkel husz. ötezerszer kisebb; de távcsövön nézve csudálatos fényvel ragyogó bolygónak látszik.

Tgytük fel, hogy Vestának egyszer kedve jönné visittat tenni földünkön, mi történék. Semmi, éppen semmi, mert ha vala-

hol lételepednék is, csak egy mesés nagyságu hegynek látszanék, amely 50 60 szor lenne magasabb, mint a Bavalagir, vagy Cimborasso. — Vagy ha e csillag földünkön szétmálnának, nem foglalna el nagyobb helyet, mint Budapestről Aradig.

De kombináljunk tovább. A Vesta 25 ezerszer kisebb, mint földünk, ha már most lakosai olyan arányban állanak égi testükhöz, mint mi állunk földünkhez, következésképp azok az emberek 25 ezerszer kisebbek mint mi. Ép így áll ez az állatországban. A mi szobalegyünk egy óriási állatnak tűnnék föl előttük, mely egyetlen topással számtalan vesztabelit morzsolna szét. Hát még a föli glisza milyen hatást idézne elő. Látásra a vesta-hovvélek egész hadserege megfutmodnék s ha véletlenül a glisza által vájt lyukba, e teneketlen aknába ptyogának, irgalom nélkül oda vesznék-f. Óránk ketyegése menyörgésnek tűnnék föl, harangjaink zögása pedig valóságos itéletnap harsona lenne.

De térjünk át most egy másik utra, arra a rettenetes állócsillagra, mely a világosság és melegség kiapadhatatlan forrása. Ez a földnél 1 millió, 400.000-szer nagyobb tömeg a: nap.

Állítsunk föl most egy a lehetetlenség-gel határos új kombinációt.

(Folyt. köv.)

Az izr. nőgyelet táncmulatsága.

A csáktornyai izr. nőgyelet által f. hó 10 én rendezett piknik a táncmulatság a legfényesebben sikerült akár a pénzügyi eredményt, akár pedig a kedélyességet tekintve. Ez alkalommal bebizonyult, hogy a csáktornyai közönségnek ugyancsak már szüksége volna egy alkalmasabb táncteremre; mert bár nagyon sokakat nem láttunk ott Csáktornya rendes bál látogatói közül, mind az által a terem úgy zsúfolt volt, hogy a négyesek még két kolonban is alig voltak járhatók.

A tánc, mely 8¹/₂ óraker vette kezdetét, vigan folyt hajnali 4¹/₂ óráig. A tánczosok derekasan kitétek magukért. A hangulat mindvégig a legélénkebb volt.

Valóságos gyönyör volt a buffet és e körül az élénk sürgölődés, forgolódás. A kiállított ételek nemcsak a szemnek tetszők, de a legízletesebbek is voltak; így magyarázható meg, hogy a buffet nem kevesebb, mint 182 frt 21 krt jövedelme-ett.

Az elismerés első sorban a vialmat rendező hölgybizottságot illeti, de másodsorban és különösen azon nemes lelkű hölgyeket, akik étel ajándékozása által a fényes eredményt lehetségessé tették. Fogadják így ezek, mint a felülfizetők városunk szegényei nevében a legáltalásb köszönetet!

Ételeket ajándékoztak: Báron Lipótné, Benedikt Edéné, Csakathurner Árminné, Csakathurner Salamonné, Csakathurner Simonné, Deutsch Gyuláné, Deutsch Mária, Fischer Jakabné, Fischer Vilmosné, Graner Miksáné, Graner Mórné, Granitz Józsefné, Heinrich Lipótné, Heinrich Miksáné, Herlinger Mórné, Hirschmann Leoné, Hirschmann Samuné, Hochfluss Miksáné, Hochsinger Sándorné, Klein Mórné, Klein Vilmosné, Kohn Árminné, Löbl Jakabné, Löbl Mórné, Lustgarten Israelné, Mayer Árminné, Mayer Salamonné, Neumann Albertné, Neumann Bernátné, Neumann Józsefné, Neumann Samuné, Neuwirth Mórné, Pollák Davidné, Pulay Zsigmondné, Dr. Schwarz Albertné, Schwarz Jakabné, Singer Zsigmondné, Sonnenberg Lipótné, Stern Jakabné, Wettendorfer Davidné s Wollák Rezsóné.

Felülfizettek: Weil Józsefné (Budapest) 3 frt, Wagner Cecília (Pécs) 5 frt, Csepregi Sápinger Gusztávné (Pécs) 5 frt, Rosenberg Berta (Szombathely) 2 frt, Sonnenwald Árminné (A. Dombor) 3 frt, Báron Lipót 2 frt, Moses Bernát 1 frt, Neumann József 3 frt, Csakathurner Ármín 1 frt, Dr. Schwarz Albert 3 frt, Hochsinger Sándor 2 frt, Neumann Salamon 1 frt, Mar-

kus H. (Budapest) 1 frt, Wollák Rezső 3 frt, Gráner Mór 1 frt, Kohn Armia 1 frt, Kohn Teréz 2 frt, Hirschmann Samu 2 frt, Dobrin Ignácné (A. Krájevéc) 2 frt, Weisz Lászlóné (Draskovecz) 3 frt, Stern Jakab 1 frt, Mayer Salamon 3 frt, Breuer Zsigmond 40 kr, Neumann Mihály 1 frt, Csakathurner Ignác (Nedelecz) 50 kr., Csakathurner Antal 1 frt, Molnár Elek 2 frt, Szilágyi Gyula 1 frt, Dr. Bárdi 1 frt, Neumann Albert 1 frt, Fischer Fülöp 1 frt, Mader Ármín 1 frt, Szeivert Antal 1 frt, Hirschmann Adolf 1 frt, Heinrich Lipót 1 frt, Goldstein Béla 2 frt, Singer Jozsefné 2 frt, Zakál Henrik 1 frt, Kohn Vilmos 50 kr., Wettendorfer Dávid 1 frt, Fischer Vilmos 50 kr., Rosenberg Lajos 1 frt, Ziegler Kálmán 1 frt, Klein Anna 1 frt, Dr. Krasovecz Ignác 1 frt, Gráner Miksa 1 frt, Pollák Gyula 1 frt, Csakathurner Salamon 2 frt, Spitz Izidor 1 frt, Löbl Mór 1 frt, öv. Hirschmann Sándorné 5 frt, Hirschmann László 2 frt, Heinrich Miksa 1 frt, Löbl Rezső 50 kr, Dr. Wollák Adolf 1 frt, Kassai Nándor (A. Lendva) 1 frt, Hoffmann N. (A. Lendva) 1 frt, Benedikt Béla 1 frt, Gomperz Gyula (Bpest) 1 frt, Okolicsnai Okolicsányi Mária 1 frt 20 kr, Rosenberger Dávid 1 frt.

A tiszta jövedelem 266 frt 95 kr.

KÜLÖNFELÉK.

— A csáktornyai dalegyület által f. hó 3-án rendezett dalestély-n felülfizetni szivesek voltak: T Szilágyi Gyula 1 frt 20 kr, Samu József 60 kr, Szilágyi Lajos 40 kr, Zakál Henrik 1 frt 60 kr, Pecsonnik János 40 kr, N. N. 40 kr, Sztrahia 40 kr, Baumhack 40 kr, Benedikt 40 kr, Fritchl 20 kr, Herlinger Mór 40 kr, Bor István 1 frt. Fogadják a nevezett urak a dalegyület hálás köszönetét! Polyák Mátyás, pénztárnok.

— Köszönetnyilvánítás A Csáktornyai Takarékpénztár a helybeli polg iskola könyvtára részére folyó hó 19-én 10 frtot volt szives adományozni Alulírott igazgatósz hivatalos kötelességeik ismeri a tanügy nevében ezen jóátteményért a takarékpénztár tek igazgatóságának a nagy köszönetég előtt is hálás köszönetét nyilvánítani Csáktornyan, 1888 márczius 22.

A polg iskola igazgatósága.

— Kérem Néhai Greskovits János barátom a vele közelebbi érintkezésben állók részére mindenkor szivesen kölcsönzött od könyveket, így a legutóbbi időben is több munka volt kint tőle használatra. Nem várt hirtelen halála miatt több, ily kikölcsönzött munka hiányzik könyvtárból. Tisztelettel felkérem azért a boldogultak hátramaradottai nevében mindazokat, kiknél a fentebbiek értelmében nevezettnek könyveiből netalán volnának: sziveskedjenek azokat e hét f. lyamán vagy a polg. isk. tettes Igazgatóságához, vagy tisztelettel alulírothoz eljuttatni. Gaal Imre ált. kép. rajztanár.

— Márczius 15-ike Stridón. A felső-muraköz hegyvidéki állami tanitók önképzőköre ismét egy dicseretes misisöt teljesített; eklátás bizonyítékot tárva föl arról nézve, miként a magyar érzellem ápolására nemcsak szóval, hanem tettel is sikra száll, s közös erővel egymás után nyeri a diadalt. Ha más jutalmuk nem leendő is, elég erkölcsi garancia annak tulata, hogy a tanitóság „Önképzőkör“ e volt az első, amely e több nyelvű idegen vidéken megtörte a jeget, s büszkén állított tünnetet a magyarság koszorú martyrjainak. Mit szóljak a közönségről? Dicsérettel emlékezem meg rólok, mert a stridói kevés intelligencia — ami még soha nem történt, — teljes számban, nemzeti szintű kokárdkálkeblükön jelent meg, osztozva a mult

idők elővarásztal örömei- és fájdalomai. — Az ünnepély esti fél 8 órakor Kúlcsey „Hymnusával” kezdődött; utána Kováts Gyula kimerítő s némely pontjaiban költői erővel megragadó vonásokban festette a szabadságharc történetét. A lelkes éljenzés után Horváth Gyula Petőfinek Nemzeti dalát forró lelkesültséggel szavalta. Krampatits János Kossuth Lajos életéről tartott felolvasást; Danitz János pedig 15. márczius 1848 „cz. költeményt” szavalta. A program minden egyes pontját éljennel jutalmazta a közönség. Erre az ünnepély a „Szózat”-tal bezáródott, s a közönség a szépen díszített asztal körül foglalt helyet, míg a falon Kossuth Lajos megkoszorúzott arcképe alatt a szabadság, egyenlőség és testvériség betűi ragyogtak egy sikerült transparentben. Ami ezután következett, az az általános vidámság és jó kedv kifolyása volt. Az első felköszöntőt Kováts Gyula mondá Baranyai József orvos urra, mint a 48-as időköt átélt alakra. Horváth Gyula egy igen sikerült elbeszéléssel kapcsolatban a jelenlevő hölgyek-e írtát poharát. Krampatits János Kossuthot, Kováts Gyula br. Knesovits Constantin urat éltette. Ezután minden általános örömben olvad, melynek csak a hajnali órák vetettek véget. Dicséret illeti a vendégfogást, aki kitűnő ételei és boraival nagyban hozzájárult a jókedv fokozásához. Beszáróimhoz még csak annyit fűzök: Adja Isten, hogy a magyarnak márczius 25-ike Felső-Muraközben is állandó nemzeti ünnepe legyen!

— **Megerősítés** A nagymált. vallás- és közoktatási m. kir. miniszter ur ö. Exellentijára, Horváth Gyula stridói m. kir. állami elemi népiszkolai rendes tanítót jelen állásában végleg megerősítette.

— **Betörés** Folyó hó 18 án virradóra betörték Cseznák József ügyvédi irodájába Perlakon. Egy ablaktáblát a betörők által gyakorolt módon benyomták, így az ablakon keresztül hatoltak be az irodaszobát — ahol valószínűleg a Sonnenfeld család megből begyűlt nagyobb pénzüsszeget vették felalálhatni — az ablakon keresztül elvitték. Az irodaszobát — a rajta levő csekély peres iratok még az irodában és udvaron szétszórtva — a temető körül bontották fel. Vakmerőségüket nem nagy siker koronázta, mert csak 30—35 frtot találtak az asztalfülkében. A nyomozás folyamatban van.

— **Az ünneczozás tartama** alatt Perlakon a nagyvendégios fizetőpinczéjének arany- és ezüstékszereit és 150 ft kész pénzt lopták el ismeretlen tettesek. A nyomozás folyik.

— **Időjárás** és gazdasági viszonyaink márczius 15-től egész márczius hó 21-ig bezárólag. Há hétnék két első harmada enyhe, borult és esős, az utolsó harmada szintén enyhe, de napközben és felváltva derült és borult napokból állván, a még egyes helyeken létezett havat teljesen megsemmisítette. — **Gazdasági viszonyaink** nem igen öröndetesek, amennyiben a rögtöni hó olvadás által nagyobb területeken is létre jött vizállások alatt, a vetések zöld szintűket elvesztvén, egészen sárgává váltak és nagyon féls, hogy a nagyobb része a víznek behatása alatt elvesztvén életképességét, végleg tönkre fog menni. A gazdasági munka e hét végén tavaszi vetéssel és szántással partosabb helyeken kezdetét vette és remélni lehet, hogy kedvező idő beálltával már a jövő héten teljes erővel fog folytattni.

— **A megyei közigazgatási bizottság** Svastits Benő főispán úr önéltóságának elnökelete alatt márczius havi ülését folyó hó 13 án tartotta a nagymegyeház ülés-terében. — A közigazgatási bizottság tudomásul vette az árvászeki elnök úr jelentését, mely szerint a nagy-kanizsai és zala-egerszegi árvászekéknél a közigazgatási bizottság által eszközölt vizsgálat alkalmával felmerült ügyviteli hiányok pótolttak. — A tapolezai árvatár átvétele — az árvászeki elnök úr jelentése szerint — csak május hóban eszközölhető. — A símeghi főszozfabíró jelentése szerint a csabrendeki izr anyake letében Müller Salamon választott meg anyakönyvvezetőnek — Somody Sándor zala egerszegi lakos kérvénye, melyben a nála elhelyezve volt csendőrök után a megyei katonabeszállásolási alaphól pótlékokt kér, intézkedés végett a miniszterium által a megyei törvényhatósági bizottsághoz küldetett le. — Olvaslatotl Bécz községek kérelme az iránt, valjon kötelezhető e a köz ég minden harmadik hétben egy előfigatot adni csendőrök, vagy katonák esetleges tova szállítása végett? A kérvény ajárásí főszozfabírónak kiadatik jelentéstétel végett. — Barbarics István volt turnischai bíró folyamodott a közigazgatási bizottsághoz, hogy községi számadásainak felülvizsgálása alkalmával megállapított, mintegy 900 frtot tevő hiány kiizetésének kötelezettsége alól mentessék fel Elutasítattott. — A közigazgatási bizottság tudomásul vette a közmunka- és közlekedés-ügyi miniszterium leiratát, mely szerint id Reuschl Vencel keszthelyi lakosnak a keszthely balaton-szent-györgyi helyi érdekű vasút kiépítésére nézve az engedélyt megadta — Miután Nagy- és Kis Kanizsa városok törvénykezéssé egyesítetvén egy községet képeznek, mégis a Nagy-Kanizsáról Kis-Kanizsára, vagy megfordítva Kis-Kanizsáról Nagy-Kanizsára küldött levelek után 5 kr. vitelbért vesz a postahivatal: ezen vizsás állapot megszüntetésé végett a közigazgatási bizottság a pécsi kerületi posta és távirda igazgatóságot megkeresi. — A kir. adófelügyelő ur jelentése szerint az adóhátralék január végén volt 1,352,894 frt 44 1/2 kr. melyből február hóban 180,935 frt 18 1/2 kr. lefizetettvén, február végén hátralékban maradt 1,211,959 frt 26 kr. Fizetési halasztás február hóban egy esetben, házadományosság 7 esetben engedélyeztetett. — Az árvászeki elnök úr jelentése szerint a fogalmazói karnál január végén elintézés alá került 4045 ügydarab; ebből elintézetett 2450 s így február hó végén hátralékban maradt 1595 ügydarab. Az irodai szaknál elintézésre várt 3410 ügydarab; ebből február hóban letiszláztak és expediaták 2361 darabot s így február végén hátralékban maradt 1049 ügydarab.

— **A csáktornyai kised-óvó-egyesület** választmánya f. hó 23 án gyűlést tartott, amelyen a pénztár-vizsgáló bizottság jelentése olvastatván fel, a tagdíj-hátralékosok ügye átadatott az egylet ügyvédének. — **A gondnoki jelentés** tudomásul vétetett. — **A választmány elhatározta**, hogy az ovodában az évi vizsgálat június legutolsó vasárnapján tartassék meg s a nagy szűnő júli-s hónapra essék.

— **A „csáktornyai takarékpénztár”** köréből vesszük a következő értesítést: Pecsornik János ur, a „csáktornyai takarékpénztárnak” sok éven keresztül elnöke, ki e minőségében egy az intézet, mint az intézettel összeköttetésbe jött közönséggel szemben bokros érdemeket szerzett, az ez

idei közgyűlésen megrongált egészségi állapota miatt az intézet vezetésétől visszalépett. Az igazgatóságnak és részvényeseknek azonban sikerült Pecsornik urat megnyerni arra, hogy a társaság tiszteletbeli elnökségét fogadja el. A közgyűlés enyhanguhag haláljának kifejezése mellett tiszteletbeli elnökül meg is választotta, így intézetünk öt nem vesztette el teljesen, mert megválasztása után szives volt megígérni, hogy az intézet ügyeiben továbbra is hajlandó kipróbált erejét értékesíteni. Adja Isten, hogy ezt minél tovább tehesse!

— **Gyászhir.** Szmolkovits József volt megyei és törvényszéki tisztviselő, a régi muraközi magyarság egyik lelkes alakja, élete 71. évében, f. hó 24-én Csáktornyan elhunyt. Temetése ma délután leend. Nyugodjék békejé!

— **75 krajczáért** egy egész hónapig bárki egy jól szerkesztett népies irányu ellenzéki képe: politikai napilapot járathat: a „KIS UJSÁG”-ot, mely Budapestten Vodianer F. és Fiai. bpesti könyvnyomdász, könyv- és hirdaladóhivatalában jelenik meg. A „KIS UJSÁG”-nemzeties ellenzéki politikát követ, szíves kitarással, lankadatlan eréllyel küzd a hazai boldogságáért, s a honfentartó magyar faj uralmáért. A „KIS UJSÁG” nagy gondot fordít, hogy olvasóinak igényeit minden tekintetben teljesen kielegítse. Ugy a főváros, mint az ország és a külföld minden híret naponként híven és gyorsan közli. A nevezetesebb napi eseményeket szép kiviteli képekkel illusztrálja. Ezenkívül rendkívül érdekesítő, — többnyire a fővárosi életből merített, — regényeket közöl, a melyek bárki által könnyen élvezhető népies nyelven vannak megírva. Előfizetési árak félévre 4/50; egy negyed évre 2/25 és havonként 75 kr. Mutatvány számok bárkinek egy héligényen küldetnek, ha e lap kiadóhivatala (Budapest, IV. ker., Sarkantyalas-u. 3. sz.) levelező lappon erre felszólittatik.

VASUTI MENETREND.

CSÁKTORNYAN

Indul.

		<i>Brágerhof felé.</i>		
Röggel	6 óra 28 perczkor	postav		} Pénztár iroda
Délután	4 „ 13 „	„		
Ejjele	12 „ 09 „	gyorsv.		
		<i>Kanizsa felé.</i>		
Röggel	5 óra 16 perczkor	gyorsv.		} Pénztár iroda
Délben	11 „ 55 „	postav.		
Ejjele	10 „ 21 „	„		
		<i>Varassd felé.</i>		
Röggel	7 óra —	perczkor	vegyesv.	} Pénztár iroda
Este	10 „ 27 „	„	„	

Érkezik.

Brágerhof felé.

Röggel	4 óra 53 perczkor	gyorsv.		} Pénztár iroda
Délben	11 „ 27 „	postav.		
Ejjele	9 „ 53 „	„		
		<i>Kanizsa felé.</i>		
Röggel	6 óra 37 perczkor	postav.		} Pénztár iroda
Délután	4 „ 17 „	„		
Ejjele	12 „ 21 „	gyorsv.		
		<i>Varassd felé.</i>		
Röggel	4 óra 50 perczkor	vegyesv.		} Pénztár iroda
Este	9 „ 13 „	„	„	

Urednička pisarna:

Glavni urednik, fraturska lista, živo na konfliciji. — S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vruom. — Sve pošiljke tične se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 5 frt —
Na pol leta . . . 2 frt 50 kr.
Na četvrt leta . . . 1 frt 25 kr.

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i poučljivi list za puk.

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ vu Čakovcu — „Dolajo-Medjimurski sparskiss“ i „Podpomagajućega društva“ vu Prelogu. — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“ vu Szigetu.

Pošt. čitateljem!

Novine naše budu od prvoga aprila vu II. četvert stuple, zato prosimo naše po t. predplatnike, naj nam zaostatke posleju i predplate ponoviju.

Pokohdoh se je broj predplatnikah i prijateljeh „Medjimurja“ vu ovom letu povekšal, zato smo odlučili, da budemo od novoga fertalja počemšj novine falej dali; činimo to i zato, da svaki, i najsiromasne i bude si mogel novine naše držati

Cena bude novinam na nove fertalje 1 forint, za pol leta 2 frt, na tri fertalje 3 frt. Onim pošt. predplatnikom, koji su na celo leto 5 fitov, ili za pol leta 2 frt 50 krajca: ov predplatili, bude se vekša predplata vu prošlim letu, tojest vu novim fertalju vu račun vzeła.

Vu tom ufanju pomenjšamo cenu novinah naših, da bude pošt. čitateljem to po volji i da budu čim više predplatili.

Forma, sadržaj i veličoka novinah naših ostane i na dalje takva, kak je do vezda bila, tojest na jednoj polovici budu magjarske a na drugoj horvatske tive i to negda na dva, negda pak na poldrugim arkušu. Trsil se budemo i na dalje, da budemo s sadržajem i člankami našemi, čitatelj našim po volji mogli činiti.

Preporučamo i na dalje vu prijateljstvo novine na e svim čitateljem i esmo s pozdravom:

Uredništvo i Izdateljstvo „Medjimurja“

Povodnje v orsagu.

Vežda, kada se nam se iz svih strana orsaga potoki s pogibelji groze, vredno bude spomenuti bar nekaj od onih povodnjah, koje su lepu našu domovinu pred više let postigle.

Orsag naš spodoben je kotlini, koja je od severa i iztoka s karpatskimi visokimi gorami obkoljena. Iz ovih velikih gorah, koja su tu i tam još sredi leta debelim snegom pokrile, zleva se veliki broj potokov, koji svi doli vu Tisu i vu Dunav naglo tečeju vu veliku našu ravnicu Alföld zvanu. Po tom je naš Alföld po celom svetu poznat, kak jeden Kanaan, po kojem netače voda, nego mleko.

To je naravska stvar!

Ali taj naš Kanaan izvržen je žalibože višeput strahovitiim pogibeljem, osobito onda, kada je bila jako snežna zima ter se je sneg naglo začel taliti!

Ve je baš 50 let, anda 1838-ga bila je huda zima led na Dnnavu čisto je otvrdnuo do 6-ga januara a nije se genul do 13-ga marcijuša. Marcijuša 8-ga opal je izvanredno veliki sneg. Na 13-ga genul se je led na Dunavu a za par danov tak se je voda nadigla, da je veliki del Buápešte

oblejala. Marcijuša 15-ga se je Dunav već tak rezlejal, da je vu Pe'tu i v nižjih delih Budima vu gornjih štokih nad obloke tekla voda.

Strahovita i neopisiva je bila nevolja tužnih stanovnikov. Voda odnesla je iz Pešte skoro dve tretjine hiž. Pešta je onda imala 4254 hiž, a voda odnesla je 2281, jako je izkvarila 827 hiž anda celih je ostalo 1146 Vu niže ležećih delih Budima odnesla je voda 604 hiž, jako je skvarila 526, celih je ostalo 2114 hiž.

Iz gori nevedenih brojev vidi se, ko liku nesreću, koliko nevolju je prouzrokovala ta povodnja

Voda se je stopram 24 marcijuša nazad zlejala vu svoje korito, ali još potlam ru-ile su se hiže, ar je tlo tak namočeno bilo, da fundament nije zidine držati mogel Jezera ljudstva ostalo je prez krova i prez kruha samo vu glavnom varošu, ali koliko je toga bilo još izvan njega po okoli i po nižjih krajih Dunava!

Vežda pak dohadajuju glasi, da se na sve strane sneg naglo tali, a nas srce zažebe vu pomisli, nebi li i vežda spodobna nesreća lepi naš Budapešt i druge naše varošje postigla.

Vu tog stiski srca i nehotomce zdehnemo k dragomu Bodu veleč: Bože dragi odvrni te nesreće od orsaga, kojega si već toliko krat s velikimi vudarci pohodil! Daj mu jedenkrat časa mirnoga, da svoje sile lepo zebrači ter mirno živeti mogel bude!

Dvojrvtstno gibanje zemlje.

Jednu večer zaprl je stari Ivan obloke svoje, stol postavil je na sredinu sobe, na njega je del sveću i jednu kuglu, koja se je na jednoj špicu obračati mogla, tojest jeden globuš i počel je sledeći govor: St. Ivan: Deca! postavite se okolo stola tak, da svaki mog'l bude videti, kaj se na stolu dogadja. Toliko već znate, da se zemlja svake 24 vure jedenkrat okolo svoje os obrne, i to u pravcu od zapada prema istoku; okolo sunca pak prejde svako leto jedenkrat. Ja vas želim s ovim dvojrvtstnim kretanjem kak takaj s tim upoznati, kaj hasnovitoga i lepoga vučimo se iz toga.

I.

Na stolu stojeća sveća bude sunce a globuš na a zemlja Globuš sem tak namestil, da mu os ovisno stoji, sunčani traki padaju na polutnik (aequator) vodoravno, anda na ondešnje stanovnike ovisno padaju i jednu stran globuša do žtožerinah (polih) razsvetljaju Vu oom položaju odnesem globus okolo sunca (sveće) vrteč ga i okolo njegove osi. Kolika čest globusa je navek pri tom razsvetljena?

Deca: Ba: polovica.

St. Ivan: Jeli navek jedna te ista stran svetla?

Peter: Ne, nego se naveke premenja polovica globusa.

St. Ivan. Gledite samo deca! Iz senca t. j. iz noći dohadaju pod jednim poldnevnikom (meridian) svi stanovniki na jedenkrat vu svetlo, t. j. njim sunce najedenkrat izhadja, na protivnom poldnevniku stanujući pak u isto doba dohadaju vu tminu ili noć, t. j. pri njih najedenput sunce zahadja. Po tom imaju na istom poldnevniku svi skupa u isto vreme jutro, poldne, večer i polnoći. Sunce u ostalom nevide na jedenput vu istoj visini A kaj ste opazili na sunčanih trakih, koji se na dveh stranah globusa deliju?

Peter: To smo opazili, da traki na polutnik naveke vodoravno padaju i da svetlo dopire do obodveh stožerinah.

St. Ivan: Tak je! Nu jeli zemlja zadržji pravac svojega putovanja okolo sunca. Mislite samo na to, da bi os zemaljska na svojem putovan u ovisno stala t. j. tak, kak sem vam predi pokazal, kada sem globus okolo sveće nosil, onda bi traki sunčani črez celo leto pod istim kutom padati morali na one te iste krajeve. To pak vu istini nije tak, jer vu ljetu pošilja nam sunce svoje trake iz vngro vekše visine, nego v zimi. Iz toga sledi, da os zemeljska nestoji na putovanju zemlje ovisno.

II

Gledite! vežda prignem os zemeljsku i to vu kut od 23°, graduaš. Predstavimo si os produženu jednako gori do poda. Produžena os dosekla bi do sim, kam ov tuti klinac zabodnem; ov bude predstavilj severnu polonu zvezdu a ujedno severni kraj osi nebeskoga svoda Zemlja nigdar nepromenja pravac svoje osi prema osi svoda nebeskoga, jer severna polarna zvezda stoji na najvišem vrhuncu severne stožerine zemaljske, anda vežda budem zemlju tak okolo sveće (sunca) nosil, da joj bude severna stožerina navek obrnjena prama žutomu klincu, koj predstavlja severnu polarnu zvezdu. Vežda t.aki na polutnik ovisno padaju, toplina i svetlost jednako se širiju na severnoj i južnoj polutki. Globus medtimgoga dalje nosim, kaj opazite vežda?

(Dalje sledi)

Z A B A V A

Pivar.

Priredil Glad Ferenc

(Dalje.)

Gospođ Vendelija nije nit' tuliko vremena imal, da si jednoga husara vu pameti predstavi kad na jenkrat se vrata veli-

kom halabukom odpreju i nutra stupi do šest husarov; jedan od drugoga vitkši i tenjši i koji ne kak d.ugi posteni ljudi, da bi se vu miru poleg stola posadili, nego s ostrogami i sabljami zveketajuć hoditi su sim tam po prestr-noj hiži kritizirajuć kipe „Der Winter“, „Der Sommer“ i druge kajkavke na zidu viseće stare krame.

Jedan se od njih osobito ljepom od likuval . . . Rumeno lice mu je jedro kak jedra jabuka črni kakti kavranovo perje, mustači mu se strašno vškaju, a vitke ti je, rekli bi: ve se bude na dvoje pretreći. N-go je i to najvećši vragek med njimi . . . Niti vitci nije mira dal, s celim svetom je bil vu svadji i vsaka dobra duša imala je vu njem svoj križ . . . kak je vu pivaru stupil, nameri se na siromašnoga Hanzeka i prestrašenomu počme husarskim načnom s jedne strani na drugo lasi gladiti, veleć: „Sevus brate! kak mi živš od gda se nisno vidli?!“

Naravski, da se još nigdi vu življenju videli nisu i zato se je Hanzek tak zmešal, da je mahom iz pred nosa Andrašovoga flašu zgrabil.

„Kaj si obnorel s tom bedastom glavom,“ zagrmel je posteni ovčar, „buš mi del nazad sim to flašu.“

Hanzek pak, da svoju falingu popravi, donese li ovčaru dve kupice.

Žuri se dečko, zagrmil sad glas od druge strani stola, od svih glasov najbolje nečtesan. A išel je glas izpod mustačov vrednoga stražmeštra, kaj je doduše sedi nego ipak još vu dobrom staljšu nahadjajuć. Trbuh pak stra meštrov je bil prilično okrugel i on je sedel na kraju stola na klupi i imal je po navadi stražmešterskoj imposant zločestu volju. „Žuri se dečko, zagrmil na novo, đaj da pijem, ar drugač buš taki znal, kaj je bi-zon!“ . . .

Zmešan Hanzek donese li stražmeštru tanjira.

Kaj sem ja jesti prosil? zaviknul je nestrpiljivi stražmešter.

Siromak Hanzek odbeži prez glave i donese kupicu pive i vilicu, da ima s čim pivo pojesti.

O ti izrod, o! lopov!“ zakriči stražmešter, kaj ti od mene misliš, kaj mi pivo nosiš, zoje do vezda nigdo vu mojoj rodbini još nije. —

Hanzek se je vse više i više konfunderal neznanju većniti za vlastitu svoju glavu i to vse zbog tog, jer je veliko bilo poštuvanje njegovo proti visoko poštuvanoj gospodi husarom.

Oh! oni nemški soldati vnogo su mirneši ljudi . . . Vsaki je imel svoje mesto, svoju kupicu, i tak vsaki poleg svoje kupice sedeć mirno se spominal od filozofije Kantove, dok je nje mudrost ne kojega na stol, kojega pod stol pritisnula i ali ovo husarsko pokolenje neima čisto nikakov pojam od estetike . . .

I sam gospon Vendelin gledajuć vsa ova, vu takvom začudenju se nahadjal, da je trikrat vrča podigel i iz njega pil, prez da bi vpamet vzal, da vu vrču niti kapje pive ga nega.

Znal je on već od male maloče svoje, da se od husarov vsaka dobra duša bojati i čuvati ima, samo s jednim je ne siguren bil, jeli se i Ev čno mučanje vu tom obziru s njegovim slaše? . . . Pri nogah pivarovih počival je verni čuvar hiže pes Tabas . . .

„Piz Bog k'čnar!“ pozdravi vragoljan husar gospona Vendelina prijateljno, kakti da je štim odrasel . . . Gospon pak Vendelin oči tojest ono jedno naoblaci i

začudjen gledal je husara, koj medtemtoga vloveč doblu ruku pivarovu, posteno mu je dal i onak confidenter sel si je poleg Ven delina, i izvadil je iz tobakere streml prsti tobaka, i kam bi drugam s tobakom, nego vu Tabasov nos, pod kojom operacijom stal je psu ostro na rep.

Siromaški Tabas strasno je po el tuliti i skupa kihati, na kaj su se husari počeli grohotom smejati.

Osbito je jako svojstvo pri človeku, da ga smeh k-kti magnot privlači. Tak je bilo i vu ovom slučaju . . . Kak je družina vu kuhnji začela grohot i smeh, mahom je be žala vu hižu. Kaj je pak još vse, naravski nego da se je husar vragoljan taki zagledal vu n a j l j e p š e d r u ž i n e vu kojoj su oči kakti dva žarki plamni obrvice kakti prijavke a lica kakti ružice . . . I to je bila gospa Evica.

Nisam niti vas još videl golubica, rekeli je husar. hoteč breži manu izmeriti vitkost ljepe ženske. Ali vu vu zli čas!

Na stran junak, aije tu mesta šali, šaljivom serditostjum reče prefrigana gospa i oslobodeč se rukah junačkih odrnula se je kakti vreteno do muž svojega, ljepo mu se prizivala, ali kapu vse bolje na oči mu pritisakavala . . . Ej prefrigana ti sneha!

Gda je najsladkeše kušavala dragoga si starca, najviše je namigavala na ljepoga husara.

(Pro memoria vsakomu oženjenomu človeku: gda mu žena jedno oko kušuje, dobro naj odpre drugo.)

Junak Vincek pak da falingu svoju popravi, pograbil je jednu najblješšu, ali i najdeblešu devojku i onak ju je junački cmokul po rumenom obrazu, da je zacvilila kak klarinet, gda gusle prestanu.

Do vraga gospon husar, zagrmil ovčar Andraš razjarenim okom gledajuć ov prizor.

No no! kaj vam je prijatelj? zapital je husar s čtrim pogledom ovčara.

Tak tak dragi prijatelj. Ja niti sam nebi rad, da je čija druga kak moja! svadjivo rekeli je junak Vincek i opet dotekne žive orgulje, koje su još više zacvilile.

Niti Andraš je već ne bilo treba! skoči kakti stekel na noge lahke i pred sobom klup je prehitil, vudril je s kapom po polu, človek bi rekeli, da je puška puknula i srdito je zakričal, ali ne, ne, nije on zakričal, nego je dve šake popljunul i rukave je počel zasakavati.

Aha! vi bi se radi buhati dragi prijatelj? porugljivo smešič zapital je husar. Nije kosa sablja . . . Bolje je sedite mirno i nedirajte vu junaka.

Bogme budem ja diral onoga makar bi i pesijenik bil. gdo moju dragu čira. Zbijem ga ne samo iz kreme, nego i iz sveta, pak makar bi jezero duš imal, a niti sablje se baš nebojim.

Rekeli je i čoha si je slekel, pak je zgrabil fokuša deset funti težk ga.

Najte se srditi Andraš zaviknula je medtemtoga kasus beli ogriječ fokuša gladiatora, nebi li ga vmirila.

Id ti Kata vkrej, rekeli je Andraš riva-juć od sebe Katu, ja bum već pokazal čja je devojka!

Dodobro prijatelj Andraš, šalil se je opet husar. Kad se baš silom hoćas s menom buhati idem i ja vašemu dugomu primjerno oru je donesti. I otigel je vu dvor.

Zuradi mene more gredu ili baš celoga hrasta donesti. Ja se niti šest takvih nebojim,

govoril je vredni athleta na stenu se naslanjajuć.

Nas se niti malo neb jte prijatelj, rekeli je vezda tračnester. Mi se nećmo vu nikaj pušćati. Vredni je Vincek i sam toga posla.

Dobro, dobro, odgovaral je ovčar očekujuć svjega protivnika.

Medtemtoga se je i Vincek povrnul, ali niti s gredom niti s hrastom nego s dugom jednom trsticom vu ruki.

Vi se anda šalite s menom? zapita osramoćeni ovčar.

Bog oslobodi, da bi se ja s vami šalil! smešič e odgovori husar. . . . Na de hitro, stamno oči na oči . . . tak! No vezda, koje hoćete ok da vam pređi izvadim? i s perom trstinom počeli je pehati lice i nos ovčarov; on je pak iz početka s obdevimi rukami počel trstinu loviti, ali vloviti nije mogel dok ga najzadnje nestrpiljivost ostavila i razjaren vzeli je fokuša, srdito je zamahnul i strahovitom silom lupi . . . po steni, da je vuni vse mort iz stene dole opal. Strašen je bil to vudarec. Vendelinov se vro na jezero komadov potri. Tri stolice su se prehitile, jednoj su se ruke i noge potrle . . . Hanzek je pak pod stolom celo to pripečenje gledal.

Kaj god se je vu blizini strahovitega vudarca nahadjalo, vse je na nikaj spravljeno, samo vragoljasti husar na. Gde je, gde nije bil vu kritičnom času, neznam! No dosta k tomu, da je vu taj čas Andraš vu vusta kakti kakova dužu cigaru trstiau porinul i živ i zdrav pred njim skakal.

Stišljen od čuda ovčar, nikaj je ne pregovoril, dok ga grohota i smeh družine ne prebadil, onda pak je rekeli: Niti tak mi se je ne nigdar pripetilo od gda sam grofovski ovčar!

Ovčija narav pivarovu nije magla već podnositi ove taborske prizore. Kaj je ne moral doživeti? I hižu su mu obežđastili, vu njoj su počinili bogumrčke stvari, neponudjeno su mu iz tobakere izvadili. Tabasu su na rep stali, grofovskomu ovčaru su trstinu kakti cigaru vu grli porinuli, ali kaj je još gorše, ljubljenoga vrča, koj ga je tuliko ljč verno služil su potrli, za navek su ga na nikaj spravili tak, već niti vu grobu iz njega piti neima ufanja!

(Dalje sledi.)

Nevernomu dragomu,

Oj ti mesec bleđi,
I vi zvezde sjajne;
Vam hoćem odkriti,
Tužne moje tajne;

Ar ste ober vsega,
Pak nek i vi znate:
Ai vas jedno molim
Da me neizdate!

Ljubila sam jenkrat
Junaka si rado,
Zroka to ljubavi,
Čvrsto mi je dala.

Ljubila sam ga jako,
Istinski i sveto!
A ve velim pako,
Bilo mu prokleta!

Delaten den i svetek,
On me je pohodil,
S menom pod oblokom
Vreme je sprevidil.

Zaklinjal se navek,
Da me hoće vzeti,
Smrt da bi me samo
Mogla mu oteti!

Pak giej, kaj je včuil!
Ah: na me se srdi;
Pred znanci i tudjimi,
Nemilo me grdi.

Pak još drugu ljubii,
Milo na nju pazi:
Veru i zakletvu
S nogami sam gazii!

Vkanilo ga blago,
Ar je plemenita,
Misli da je zato
Vredna i čestita.

Ah jeli igda srećen,
Koji je tak ljubii —
Pak za — blago vernu
Ljubu svu ostavii?

Ja sam se njemu
Tvrdo zaverila,
Da ga bum ljubila,
Makar poginula.

Pak i nećem nigdar,
Drugoga ljubiti;
Nit hoćem zakletvu
Moju pekršiti.

A njemu nek mili,
Pravišai Bog sudi:
Kaj me je ostavii
Pak drugu ve ljubii!

KAJ JE NOVOGA?

Ljubomornost.

Belics Gjuro loncarski detić vu Buda-
peštu videći, da se njegva žena s jednim
mladim človekom sponiosa, začel se je bojati
za ženu; vrag ljubomornosti tak mu se je v
sru zagnjezdil, da je ženu počel na red po-
birati, rotiti ju, na zaduje pak tuži i mrcva-
riti. Žena nemoguć podnati zlostavljanja
muža, ostavila ga je ter vu službu stupila.
Ali Belics s tim nije bil zadovoljen; poiskal
je ženu svoju ter ju zapital, hoće li nazad
k njemu iti? Kad bi mu bila žena grubi-
jansčine i zlostavljanja njegova spočita i iz-
javila, da više nigdar k njemu neide, spukn-
Belics iz žepa nož ter ga do črenje ženi v
prsa porine. Z tim se obrne i šestkrat vu
svoja prsa nož zapiči ter se mrtev zruši.

Nesreća na vodi.

Vu Sasvaru išli su ljudi v cirkvu i
postali na potoku Miavi, da s mosta glede
led, koj je vu velikih tablah po Miavi pla-
val. Vu jeden hip odtrgne mosta, na koju su
ljudi naslonjeni bili i do 60 ljudi zruši se
vu potok. Strašno je bilo videti i čuti krik
nesrećnih ljudi; nigde na blizini nije bilo
ladjah s kojimi bi nesrećnikom na pomoć
priskočiti mogli. Vu prvi hip anda svaki si
je pomogel, kak je mogel. Jeden zgrabil se
je za potru gredu, drugi za ledenu tablu,
tretji nasel sred vode van stojeći trčak, i ovak
pricekal, dok mu je pomoć došla. Ipak nisu
sve mogli osloboditi, ar ih se je dvanajst
vtopilo.

Sve zlo delo dojde na videlo.

Vu Trstu izgubil je službu jeden trgo-
večki pomoćnik imezom Szimics Ivan ter je
vu takovu nevolju opal, da je nakanil robiti

i krasti, makar ubijati, samo da k ponezom
dojue. Jednom je prilikom rrimamil jednoga
poznatoga trgovčeka navu nika, koj je za
svojega gospodara 600 for. nosil iz sparkasse
vu svoj stan; nežužoga mladčca zaklal je
na šaharski način, penze mu vzel a mrtvo
telo zaklenul je vu ormar. Zatim je zniknul.
Pak nut, vezda potlam nekoliko mesečov vlo-
vili su ga vu Budapešu, gde niti mislii nije,
da ga budu odkrih. Pri sudu je sve ve po-
tanko valoval i vezda čeka zasluženu plaću
svoju. Szimics je sin bogatoga srbakoga tr-
govca vu Novomsadu.

Nihilisti.

Putniki jednoga broda, koji su iz Odesse
vu Konstantinopolj se dopelali, pripovedaju,
da su vu Odesi njihov brod i se nje iz-
vanrednom strogostju previzitirali. Tomu vele,
dala je zrok ta okolnost buduće su vu Odesi
odkrili jednu nihilistiku. Ček u
štampanu baš vu onaj hip, kada su vu
njoj nihilisti proti okružnikom tolikom odvaž-
nostju borili, da su skoro svi teško ranjeni
bili. Anda pogibeljna nihilistička banda vu
Ruskoj podjedu ruje pod vlagom svojom.

Vmorjena familija.

Kainer Šalamona krčmara vu Izsa, var-
megiji komaromskoj, našli su ov nekoj den
vmorjenoga skupa s ženom i 15 let starom
vnukom na podu v krvi ležeće. Na ranah
zadanih vidlo se je pri mrtvih telesih, da su
s oström sekiröm svi tri vmorjeni. Kainer
živi vu občini Izsa već tridecet let vu miru
i slogi s ovdješnjimi stanovniki, s toga misli
se, da je to grozno delo nekakov stranski
skitalica napravil, kojega je Kainer brčzas
na stan prijel. Krčmari čuvajte se svetskih
potepuhov!

Čemerna pekarija.

I takove ima na svetu! Dobili smo glas
iz Varšove, da je tam vu jednoj občini Tart-
šina zvanoj na jedankrat veliki broj ljudi
pogibeljno zbetežal. Budući se je taj beteg
odnesnjemu poglavarstvu čuden pričinił, s
toga odredjena je sudbena iztraga, koja je
dokazala, da je prek 80 betečnikov s kruhom
otrovano (ogiftano). Na skoro se je za tim
dokazalo, da su ovi ljudi od jednoga peka-
krh kupovali, koj je vu sebi imal otrov.
Dalnja iztraga ima dokazati, na koj način
je kruh bil otrovan.

Nesreća v šumi.

Veselko József sekel t. j. rušil je vu
šumi segedinskoga hatara hraste a imal je vu
sobom 7 let staroga sineka, koj je na dole
prestrtoj čohi ležal. Vu njegovoj neposrednoj
blizini sekel je otec veliki hrast, a kada je
došekel, glasno zavikne na znamenje, da se
pajdaši vugneju. Nesrećno dete, kada je čulo
glas, skoćilo je gor, da se vugae, ali tak ne-
pazljivo, da ga je hrast dotigel i svega sdrob-
il ter vmoril. Bilo bi bolje pri takvom poslu
decu doma ostavljati!

Blago sv. oca Pape.

Sveti otec Papa ima svako leto sedem
milijunov frankov stroka za uzdržavanje sebe
i svojega dvora. Ves ovaj strošek namiruje
se iz tak zvanoga „Petrovoga feniga“ koj se
po svem kršćanskom svetu zbira. Pa kak
čudnovita je darežljivost vernih! Samo k
svojemu jubileumu dobil je iz dobrovoljnih
tih darov 32 milijuna frankov a njegovja ju-
bilarna meša donesla je tri milijuna frankov.
Po tom sv. otec Papa nije izvžen nevolji,
nego mu još za blagajnu preostane prilično
dosta.

NEKAJ ZA KRATEK ČAS

Četiri dijaki su putovali, ali najenput
su spazili, da neimaju peuze; ali zato su

itak išli vu oštariju i zapovedali su si dober
obed.

Po obedu stal se je jeden i rekel je:
K-lner, ja bum platil!
Kaj, pak ti hoćeš platiti, zaviknul je
poleg njega sedeći ja budem platil!

A to pak ipak ja nebudem dopustil re-
kel je tretji. Nijeden nebude platil; ja bu-
budem platil.

Eh, tak nigdar nebude pravdanju kraj,
rekel je onda četvrti. Nego dajte me malo
poslušnite. Tak bude najbolje, mi svežemo
ovomu dobromu kelneru oči, onda budemo
bežali po hiži; i onda, kojega ov dober
kelner najprije vlovi, on bude platil.

Dobro je anda, privoljli su vsi na to.
I dobromu kelneru se je ov dospomenek
dopal. Gledal je okolo; i kak je videl, da nije
gazda vu hiži, sam si je oči svezal.

Zatim su dijaki jeden za drugim stiha
pobegli iz hiže.

Kelner je s rukom grabil to sim, to
tam, ali naravski, da je ne mogel prijeti.

Za čas je došel vu hižu gazda, a kel-
ner je ravno do njega došel i z veseljem re-
kel: Ov bude platil!

Ali mu je i gazda s klačnjakom re-
menom plaćal, dok mu je kelner od celoga
toga pripečenja dopovedal.

Kaj oni imaju otceno lice, draga gospa?
Je, moj muž me je kušnul.

Vandravec, Ah dragi pajdaš, prosim
naj mi nekaj prikažeju!

Ofcir: Vrag njim je pajdaš a né ja.
kak moreta tak bezobrazan biti, pak mene
za pajdaša zvati!?

Vandravec: Naj mi oprostiju gospon
lajtnant, mi obedva fehtamo! Oni za do-
movinu a ja sam za se, oni za poštenje, a
ja pak za moje zderžavanje.

No zbogom dragi prijatelj, ti me već
nigdar nebudješ videl!

Nigdar ve?

Nigdar!

Ah dragi Gastiv, daj mi onda posudi
još dvadeset forinti.

Ogenj! ogenj! zaviknul je jeden ple-
banuš, gda je spazil, da ljudi po njegovim
prodečvom su zaspali. Na ov glas prebudili su
se vsi i začnu jednoglasno pitati: gde, gde
je ogenj? „Vu peku!“ zaviknul je plebanuš
za vse one, koji pod prodečvom spavaju.

Jeden muž došel je k doktoru prosit,
da mu nekaj naj prepíše, kaj bi se zvrčil,
ar ga već dva tjedna vu želudcu nekaj jako
boli. Doktor je taki vzel papira i napisal je
recept. Gta je već betečnik hotel oti, re-
kel mu je doktor, Još nekaj dragi prijatelj,
budite tak dober, pak mi povečte onda ako
vam bude to vračivo hasnišo. Ar i ja se
ručim vu tom istom betegu već deset ljet,
pak sam do vezda zabadava iskal takvo vrag-
tvo, s kojim bi se bil zvrčil.

Kolendar.

(Od 25-ga do 31-ga)

25. Nedelja Cvetna ned. — Nazv. Bl. D
Marije.

26. Pondeljek. Emanuel. Senjem vu Čr-
kovicu i vu Kaniži.

27. Tork. Rupert. Pun mesec.

28. Sreda. Guntram †

29. Četrtek. Veliki čet. Cirilus † Senjem
vu Lendavi.

30. Pet. Veliki pet. Viktor. †

31. Sub. Velika sub. Aunos. †

CENA ZITKA

Kuruza 6.— Pšenica 7—7 10 Hrz 5—5 60

Jedmen 5.—6.— Zob 5—5.50

LOTTERIJA.

Grac 18. mörčuša 1888.

66. 55. 19. 28. 75.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

Hirdetések.

Dr. J. G. Dopp udvari fogorvos	Dr. J. G. Dopp udvari fogorvos	Dr. J. G. Dopp udvari fogorvos	Dr. J. G. Dopp udvari fogorvos
Amsterdami-rajzi 40 ar óra, megcsodálható szőlő- és fogkőszelvények. Megtekinthető a fogsó lemezekkel, elidővel a száj belső felületén. Ár: félfrank és egyfrank a fogfájásnak. Ár: 1 fr. a fogfájásnak 1 fr. 40 kr. a kőművek 1 fr. a legkisebb 50 kr. Amsterdami fogszelvények, megcsodálható szőlő- és fogkőszelvények. Ár: 1 fr. 22 kr.	Aranylakkos fogszelvények, nagyon kedvelt a kellemesen habzó fogszelvényekkel. Ár: 36 kr. Fogszelvényekkel készült. Kétféle fogszelvényekkel készült. Ár: 68 kr.	Fogszelvények, a fogorvos kedvelt, a legkedveltebb, melyek a fogak részéről. Ár: 36 kr.	Fogszelvények (pneuma), melyek a haza felől szállnak be. Ár: 1 fr.
Kapható minden gyógyszerárban. Hirdetés-feladások ellen. Ár: 50 kr.			

500 ARTHUS
SHIVARKAPAPÍR
A VALÓDI
LE HOUBLON
francia gyártmány
Cawley és Henrytől Párisban.

Utánzóselektől óvatlik!
Ezen papír Dr. J. J. Pohl, Dr. H. Ludwig és Dr. D. Lippman urak, mint a bécsi egyetlen vegytan tanáraitól a legjobban ajánlatik és pedig: kitűnő minősége és tisztasága végett és minthogy abban semminemű, az egészségnél ártalmas anyag vegyítve nincsen.

Cawley & Henry
FAC-SIMILE DE L'ARTICULE 17, rue de Valenciennes, PARIS

Brázay Kálmán
sósorszesze

Kitűnő házi szer csúszagatás, fagyás, fog- és fejfájádmak, szemgyengeség, benulások stb. ellen. A legjobb fog és szájtisztító szer. Fejmosásra nagyon ajánlatos és elterjedt, különösen ajánlatos a tenőgyűrű gyógy-módra (masszage).
Ára a kis üvegnél 40 kr.
a nagyobbiknál 80 kr.

Brázay Kálmán
sósorszesze

Nehogy a közönség gyenge utánaátok által félre vehető legyen, figyelmeztetem, hogy palackaim cízegelemmel vannak öntve és az itt látható védjegygel ellátva. Használati utasítás melletti k.

Brázay Kálmán
sósorszesze

Kapható Budapesten Brázay Kálmán Múzeum-körút száj hat és
Csáktornyán József József Szahia testv.
Ganner testv uraknál 741 6-12

Brázay Kálmán
sósorszesze

Hirdetmény.

Zalamegyében Mura-Szerdahely mezővárosában négy föutczánaka sarkán álló emeletes ház azonnal eladó vagy pedig bérbe adó, földszint van egy vegyeskereskedés és egy pék üzlet melyek 400 frtot jövedelmeznek, — az emeleten van

hat szoba egy konyha és 2 élés kamara, a melletti épületek és az udvar ugy vannak berendezve, hogy azokat bor, gabona és fa kereskedésnek lehet használni sőt vendégfogadónak. — A háznál van egy holdas bel és külkerti, továbbá egy tagban 40 hold szántó és rét, egy igen jó szálló — ha bérbe vevő vagy esetleg a vevő kívánja az élő és holt fundus instruktus is átvethető sőt 6 szobának a butorra is.

Tulajdonos:
Horváth Antal

646 1-1

Témaszkedva a bizalomra.

melyben a mai Horgony Pain-Expellerünk mintegy 10 év óta részesei, ez általmonal azonosít is egy próba hívjuk fel, a kik a kedvelt házi szer, hanem szigorú szakszerűséggel egybehangzó készítmény, mely a külső és belső betegségekre, mint teljesen megbízható méltán ajánlható. A legújabb bizonyíték annak, hogy a szer teljes bizalommal érdemel kétségkívül az a körülmény, hogy számos beteg, mint a maró, nyúlva, legbiztosabb gyógyszernek kísértettek meg, ismét csak a végkipróbált Pain-Expellerhez tért vissza. Ezen az összehasonlítás aita, igazolódott, meg arról hogy egy a csúszó-fajdalmak megszüntető-ök stb., valamint a fog, fej, hátfájások oldani-nyílások stb. legbiztosabb a Pain-Expeller által szüntethető meg. A 40 kr-ban, 70 kr-ban és 1 frt 20 kr-ban megállapított árszám a további tehetőségnek is hozzáférhető tiszti a százas sizer pedig arról beszédes, hogy a pénz nem hiány adottott ki-örögöny kell a város utánat-kező csak a Horgony jelell ellátott Pain-Expeller lett, mint a valódi elfogadni. Kapható a legtöbb gyógyszerárban. Központi raktár: Gyógyszertár az arany országhoz Prágában.
Török József gyógyszerés Budapestben.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Főhímlőhullatlan étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz illatú lekézet, teltség, savanyú felhőfés, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, hurok és darakegészes, túlságos nyálkakegészes, szárazság, undor és hanyas-fájás és a gyomoroldered, gyomorcsörgés, székzsorulás, a gyomornak etelkeket és italokkal való túlteljesed, gillásnak, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvegecske ára használati utasítással együtt 35 kr., kettős üvegecske 60 kr.
Központi szétküldés Brady Károly gyógyszerész által Krensterben (Móra-város).
Kapható minden gyógyszerárban.

Övös! A valódi mariacelli gyomorcsöppeket sokan hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden üvegenek piros, a fenti védjeggyel ellátott borlethez kell győzőlve lennie és a minden üvegehez mellettek használati utasításon meg kell jegyezve lenni, hogy az Krensterben ének Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Válódi minőségben kapható: **Zágráb:** Az irgalmasrendűk gyógyszerárban. **Cernak József** gyógyszer. **Hradec Andor** gyógyszer. **Katikó Ant. E.** gyógyszer. **Podě József** gyógyszer. **Pospišil S.** gyógyszer. **N.-Kauzison** Prága: **Béla** gyógyszer. **Kapronczu.** **Werli Miksa** gyógyszer. **Ludbrek.** **Konberg József** gyógyszer. **Murazombat.** **Bölcs B** gyógt. **Prágrada.** **Bilinski Hippel.** gyógyszer. **Sz.-György.** **Pollatschek R.** gyógyszer. (Hatarörvidék.)